

D • N
10/10 1952

Regeringen viker undan för Ryssland

Debatten vid utrikesnämndens sammanträde i går gick på den linje som efter de senaste månadernas inlägg är känd för alla. Beträffande nedskjutningarna av svenska flygare och svenska flygplan yrkade oppositionsledarna på att Sverige — inför Rysslands förnekanden och motbeskyllningar — skulle vända sig till Förenta nationerna; därigenom skulle publicitet vinnas för Sveriges sak, en anmodan från FN:s sida till Ryssland att understå frågan ett internationellt rättsligt förfarande kunde emås, och det bleve inför högsta forum klarlagt hur i realiteten saken ligger till. Som var att

krigshets och aktivism, och man kan vänta att bondeförbundet slaviskt följer parollen. Vad spelar allt detta för roll, enligt bondeförbundets ledare, i jämförelse med grispremier och livsmedelspriser? Har den svenske bonden, dresserad av bondeförbundet, verkligen kommit därefter?

Det reella bakom debatten lär numera vara uppenbart för de flesta. Att vända sig till FN vore att irritera Ryssland, att få Västerås understöd mot Ryssland — alltså skall vi inte vända oss till FN. Hr Undén har sagt att en vädjan till FN vore att "grumla den svenska rättsständpunkten"; han är be-

redd att "grumla" den genom att tala i FN, men inte genom att enligt FN:s klara bestämmelser anmäla saken till åtgärd — han vet att den sistnämnda metoden markerar vår linje, medan den förra leder till upplösning i intet. Vi skall inte inskrida mot de ryska ambassadmedlemmarna - spionerna — enligt hr Undén. Vi skall utreda, vänta, inte bråka, låta saken rinna ut i sanden.

Här skymtar nu de yttersta konsekvenserna av den vacklan, det försök att finna en liten ledig plats mellan stolarna som präglat regeringens och framför allt hr Undéns utrikespolitik. Dit har pratet lett oss, pratet om att vi står USA lika främmande som Ryssland, att vi skall genom ett otadligt uppträdande lära även ryssarna att bli demokrater. Bråka inte, vädja inte till det FN vars betydelse just för de små folken prisats, låt ryssarna fortsätta sitt samarbete med de svenska kommunisterna utan ingripanden — detta är just nu dit vår fallfärdiga politik bragt oss.

hade, som han antyder men knappast tillräckligt klarlägger, de mest skilda konsekvenser: å ena sidan drog man slutsatsen att vårt flyg borde stärkas, å andra sidan förklarade man allt försvar meningslöst, och Bratt blev några år den store profeten för den praktiska försvarsnihilismen inom det socialdemokratiska partiet. Under vinterkriget var Bratt s. k. aktivist, och strax därefter deltog han i utarbetandet av den underliga planen på en svensk-finsk federation; han hörde — mera rädd för Ryssland än för Tyskland — till dem som sökte verka för en fred mellan västmakterna och Tyskland på rysk bekostnad. Bratt har ofta påstått ha dåligt omdöme. Det är otureligt att instämma i beskyllningen; med gott omdöme menas så ofta att en person tänker som folk gör

mest. Men Bratt far ofta i väg på ett sätt som inte gärna kan karaktäriseras med något annat ord. Ett lustigt exempel är då han pläderar för den militära hälsningsplikten. Kerenskij avskaffade hälsningsplikten inom de ryska arméerna, erinrar han, och så kom upplösningen, bolsjevismen och freden i Brest-Litovsk — efter en livlig skildring av detta förstår författaren plötsligt att han pratar i vädret och säger helt förnumstigt att hälsningsplikten borttagande nog inte var den främsta orsaken till sammanbrottet. Mera oroande är Bratts religiösa funderingar: "Makterna" hjälper honom att få korrektur och tjänster i rätta ögonblicket, det kanske ligger något i astrologin osv. Den privatreligion som förevisas i sista kapitlet är så osammanhängande och torftig att författarens förakt för statskyrkan och pingströrelsen blir svårsmält; är man överväldigad av behov att tro på en Gud eller en mening i tillvaron, som Bratt tycks vara, kan man väl nöja sig med de gamla recepten. Det är en bra, trevlig, temperamentsfull och tänkande man som möter i boken, men kritisk tänkare än han inte.

HERBERT TINGSTEN

"Regeringen", det är i dessa fall uppenbarligen socialdemokratin, eller rättare hr Undén. Inom bondeförbundet har ända in på senaste tid röster, och starka röster, höjts för en vädjan till FN. Men nu har man tydligen även på det hållet blivit tyst och lydaktig. Att önska en begäran att FN skall ta upp saken eller att kräva en begränsning av de ryska diplomaternas möjligheter att spionera — det förstnämnda är redan inom socialdemokratin